

**FIL-QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' ĜUDIKATURA KRIMINALI**

MAĠISTRAT NATASHA GALEA SCIBERRAS B.A., LL.D.

Kawża Nru: 154/2012

**Il-Pulizija
(Spettur Dennis Theuma)**

vs

**Claudio Cauchi
(ID 144474 (M))**

Illum: 31 ta' Ottubru 2022

Il-Qorti,

Wara li rat l-imputazzjonijiet miċċuba fil-konfront tal-imputat **Claudio Cauchi** ta' 37 sena, iben Carmelo u Maria Lydia nee` Zammit, imwied San Ĝiljan nhar it-2 ta' Marzu 1974, residenti 147, Triq Blanche Huber, Sliema u/jew 155, Triq ix-Xatt, Gżira detentur tal-karta tal-identita` bin-numru 144474 (M);

Akkużat talli f'dawn il-Gżejjer fit-13 ta` April 2011, kif ukoll fl-erba' snin ta' qabel din id-data:

- a) Forna jew ipprokura jew offra li jforni jew li jipprokura d-droga **eroina**, specifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta lill-persuna/i jew ghall-użu ta' persuna/i mingħajr ma kellu licenzja mill-President ta' Malta u mingħajr ma kien awtorizzat bir-regoli tal-1939 għall-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluži (G.N. 292/1939) jew minn xi awtorita` mogħtija mill-President ta' Malta li jforni d-droga msemmija u mingħajr ma kien fil-pussess ta' awtorizzazzjoni għall-importazzjoni jew għall-esportazzjoni mahṛug mit-Tabib Principali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tas-sitt taqsima tal-Ordinanza msemmija u mingħajr ma kellu licenzja li jipprokura l-istess droga u dan bi ksur tar-Regolament 4 tar-regoli tal-1939 għall-Kontroll

Intern tad-Drogi Perikoluži (G.N. 292/1939), kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

- b) Forna jew ipprokura jew offra li jforni jew li jipprokura d-droga **kokajina**, spċifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta lill-persuna/i jew ghall-użu ta' persuna/i mingħajr ma kellu licenzja mill-President ta' Malta u mingħajr ma kien awtorizzat bir-regoli tal-1939 ghall-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluži (G.N. 292/1939), jew minn xi awtorita` mogħtija mill-President ta' Malta li jforni d-droga msemmija mingħajr ma kien fil-pussess ta' awtoriżżazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni maħruġ mit-Tabib Prinċipali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tas-sitt taqsima tal-Ordinanza msemmija u mingħajr ma kellu licenzja li jipprokura l-istess droga u dan bi ksur tar-Regolament 4 tar-regoli tal-1939 ghall-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluži (G.N. 292/1939), kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

U aktar talli f'dawn il-Gżejjer fit-13 ta' April 2011 u fit-tanax il-xahar ta' qabel din id-data:

- c) Kellu fil-pussess tiegħu d-droga **eroina** spċifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, meta ma kienx fil-pussess ta' awtoriżżazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni maħruġ mit-Tabib Prinċipali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'oħra awtorizzat li jimmanifattura, jew li jforni d-droga msemmija u meta ma kienx b'xi mod ieħor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollu d-droga msemmija fil-pussess tiegħu u naqas li jipprova li d-droga msemmija ġiet fornuta lilu ghall-użu tiegħu skont ir-riċetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-Regolament 8 tar-regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluži (GN 292/1939), kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta;
- d) Kellu fil-pussess tiegħu d-droga **kokajina** spċifikata fl-ewwel skeda tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikoluži, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, meta ma kienx fil-pussess ta' awtoriżżazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni maħruġ mit-Tabib Prinċipali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'oħra awtorizzat li jimmanifattura, jew li jforni d-droga msemmija u meta ma kienx b'xi mod ieħor bil-licenzja mill-President ta'

Malta li jkollu d-droga msemmija fil-pussess tiegħu u naqas li jipprova li d-droga msemmija ġiet fornuta lilu għall-użu tiegħu skont ir-riċetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikolużi (GN 292/1939), kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi, Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

- e) Kellu fil-pussess tiegħu r-raża meħħuda mill-pjanta **cannabis** jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bħala baži din ir-raża skont l-Artikolu 8(a) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi č-ċitazzjoni odjerna ġiet ippreżentata fir-Registru ta' din il-Qorti mill-Uffīċjal Prosekuratur fl-14 ta' Marzu 2012;

Rat ukoll illi l-kawża odjerna ġiet assenjata lill-Maġistrat sedenti bl-assenazzjoni tad-doveri tat-30 ta' April 2014;

Semgħet ix-xhieda, rat l-atti kollha tal-każ u d-dokumenti esebiti, inkluż l-Ordni tal-Avukat Ĝenerali bis-saħħha tas-sub-artikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi (Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta), sabiex din il-kawża tinstema' minn din il-Qorti bħala Qorti ta' Ĝudikatura Kriminali¹;

Rat illi fis-seduta tal-21 ta' April 2015, l-imputat wieġeb li mhux ħati tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tiegħu²;

Rat in-nota tal-Bord ta' Rijabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga tad-9 ta' Ottubru 2018, li permezz tagħha l-istess Bord informa lill-Qorti illi ma kellu l-ebda oggezzjoni li l-Qorti tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga³, kif ukoll id-digriet tagħha tal-4 ta' Frar 2019 li permezz tiegħu laqgħet it-talba tal-imputat u assumiet il-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga u rreferiet lill-imputat quddiem il-Bord ta' Rijabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga ai termini tal-Artikolu 8(3) tal-Kap 537⁴;

Rat in-nota tal-Bord ta' Rijabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga ta-13 ta' Awwissu 2020, li permezz tagħha nforma lill-Qorti illi kien sodisfatt bil-proċess ta' rijabilitazzjoni tal-imputat, li ntemm b'success⁵;

¹ Ara a fol. 6 tal-proċess.

² Ara a fol. 14 tal-proċess.

³ Ara a fol. 142 tal-proċess.

⁴ Ara a fol. 149 *et seq* tal-proċess.

⁵ Ara a fol. 180 tal-proċess.

Rat ix-xhieda ta' Doris Fenech, Assistent Registratur Qrati u Tribunali Kriminali, fis-seduta tat-22 ta' Frar 2021, mil-liema jirriżulta illi salv għal din il-kawża, l-imputat m'għandux każijiet oħrajn pendenti⁶;

Semgħet lill-Prosekuzzjoni tirrimetti ruħha għall-provi prodotti u t-trattazzjoni finali tad-difiża.

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti li taw lok għal dan il-każ kienet s-segwenti:

L-Ispettur Dennis Theuma jixhed illi fil-11 ta' April 2011 ċertu Maria Francalanza li tiġi omm Graziella Cauchi nee` Francalanza kienet marret għand il-pulizija u qaltilhom dwar il-problema serja tad-droga li kellha bintha, kif ukoll illi allegatament kien żewġha Claudio Cauchi li daħħalha fil-vizzju tad-droga. Jixhed ukoll illi fit-13 ta' April 2011, gie eżegwit mandat ta' tfittxija fil-konfront tal-imputat, waqt liema tfittxija nstabet biċċa żgħira raża tal-*cannabis* u siringa mhux użata. L-istess imputat gie arrestat u rrilaxxja stqarrija wara li nghata s-solita twissija skont il-ligi u għażżeż li ma jeżercitax id-dritt li jottjeni parir legali qabel l-interrogatorju tiegħu. Fl-20 ta' April 2011, Graziella Cauchi irrilaxxjat stqarrija u ġalfitha bil-ġurament quddiem il-Magistrat Dr. Marse-Ann Farrugia l-ghada stess. Sussegwentement ittieħdu proceduri kontra Graziella Cauchi, li gew deċiżi.

PS 364 David Borg jixhed illi fit-13 ta' April 2011, flimkien ma' PS 1174 u PC 760 huwa esegwixxa mandat ta' tfittxija u arrest fil-konfront tal-imputat odjern, ġewwa l-indirizz 155, Triq ix-Xatt, Gżira. Hemmhekk sabu lill-missier l-imputat u eventwalment wasal l-istess imputat. Dak il-ħin, huma għamlu tfittxija fil-kamra tal-*living room* fejn kienet sabu biċċa sustanza kannella suspettata raża tal-*cannabis*, liema sustanza għiet esebita mix-xhud bħala Dok. DB. L-imputat għalhekk gie arrestat. Jgħid ukoll in kontro-eżami illi rriżulta li r-residenza kienet ta' missier l-imputat, iżda l-istess imputat kien qed jgħix miegħu.⁷

Oriana Deguara, Deputat Registratur, esebiet vera kopja ta' process verbal numru 440/2011 redatt mill-Magistrat Dr. Marse-Ann Farrugia u magħluq fid-9 ta' Mejju 2011 dwar stqarrija ġuramentata ta' Graziella Cauchi nhar l-20 ta' April 2011.⁸

Mill-istess process verbal jirriżulta illi **Graziella Cauchi** irrilaxxjat stqarrija lill-Pulizija Eżekuttiva fl-20 ta' April 2011, liema stqarrija għiet maħluu minnha

⁶ Ara a fol. 190 tal-process.

⁷ Ara a fol. 71 sa 73 tal-process.

⁸ Ara l-process-verbal esebit bħala Dok. OD a fol. 17 sa 41 tal-process.

quddiem il-Magistrat Dr. Marse-Ann Farrugia fil-21 ta' April 2011 ai termini tal-Artikolu 24A(12) u (13) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Fl-istqarrija rilaxxjata minnha nhar l-20 ta' April 2011, Graziella Cauchi tħid illi erba' snin qabel ossia f'Mejju 2007, hija bdiet toħroġ ma' certu Claudio Cauchi u illi ġimħa wara li bdew jiffrekwentaw lil xulxin, huwa staqsija jekk qatt kienet għamlet użu mill-kokaina, għal-liema hija wiegħbet fin-negattiv. Għal dan huwa weġibha li kien hemm l-ewwel darba għal kollox u illi hija kienet dghajfa u acċettat. L-ewwel darba li ppruvatha ma għoġbithiex, iżda sussegwentement fuq insistenza tiegħu, hija reġġhet ċediet. Xi xahrejn wara kienu d-dar u reġġhu kkunsmaw il-kokaina u hekk kif din spicċat Claudio Cauchi ried li jgħib iż-żejed, iżda hi ssuġġeriet li jgħib l-eroina minnflokk stante li kienet taf li wara l-kokaina huwa kien jieħu l-eroina biex jinżel, u anke għaliex l-effett tal-kokaina kien idejja qħha, u għalhekk hu ġab l-eroina u ħaduha fuq il-foil. Tħid illi dak iż-żmien Cauchi kien biegħ xi proprjeta` gewwa Marsaskala u għalhekk kellu l-flus f'idejh u beda jixtri ammonti sostanzjali ta' kokaina u eroina għalih u minnhom kien jagħti lilha wkoll. Bil-mod bdiet tirrealizza illi kienet ser tidħol fil-vizzju tal-eroina u kienet qaltru li ma kinitx lesta li filgħodu tqum u terġa' tieħu l-eroina biex tīgi f'sikkitha. Da parti tiegħu, huwa kien jinsisti magħha li tieħu l-eroina sabiex tīgi f'sensiha, u hija kienet dghajfa u ċċedi, apparti li kienet thobbu u minn hemmhekk spicċat bil-vizzju tal-eroina kuljum. Tħid illi l-aħħar li ħadet kokaina kien f'għeluq is-sena 2010, li dakinh kienet miegħu u xraw gramma li qasmuha bejniethom. L-aħħar darba li ħadet l-eroina kien madwar għaxart ijiem qabel. Tħid li fl-aħħar jiem kien irnexxielha taqta' mid-droga bil-methadone u għaliex xtaqet tieqaf b'risspett ta' binha u bl-appoġġ ta' missierha.

Tħid in oltre illi meta kienet ma' Claudio, huwa kien iġib kemm id-droga kokaina, kif ukoll l-eroina. Mistoqsija jekk kinitx tagħti flus sabiex iġibilha id-droga, hija tħid illi qatt ma ħadet kokaina waħedha, iżda dejjem ħaditha miegħu, u illi din kien jipprokuraha hu. Gieli ħadet l-eroina waħedha, gieli xtrat hija wkoll għall-użu tagħha u gieli tat flus lil Claudio sabiex jixtrilha l-eroina wkoll. Tħid illi kien hemm okkażżjonijiet li fihom l-eroina ħaduha flimkien u oħrajn li fihom Claudio għaddielha l-eroina u hija ħaditha waħedha. Huma żżewġu fis-7 ta' Settembru 2009, wara li bdew jikkrekwentaw lil xulxin f'Mejju 2007.

Tħid ukoll illi hija qatt ma rat lil Claudio jagħti jew ibiegħ il-kokana jew l-eroina lil terzi u lanqas ma talabha sabiex tbieġħ id-droga għalih. Innegat ukoll illi huwa qatt heddidha, sawwatha jew intimida.

Tħid in oltre illi f'Marzu 2009, hi u żewġha ħarġu mill-fond li kienu jabitaw fih gewwa Tas-Sliema u marru jgħixu ma' ommha, li saret taf bil-problema tad-droga li huma kellhom madwar sena wara ossia għall-ħabta ta' Marzu 2010. Ftit qabel

il-Milied tal-istess sena, ommha keċċiet lil Claudio minn darha, u lejn l-aħħar ta' Dicembru 2010, hi u Claudio marru jgħixu għand missieru l-Gżira.

Tgħid in oltre b'referenza għal żewġha, illi l-ewwel darba li ppruvat il-kokaina kien ġimgħa wara li bdew jiffrekwentaw lil xulxin u illi f'dik l-okkażżjoni kien żewġha li pprokura d-droga u illi kkunsmaw minnha t-tnejn. L-ewwel darba li kkonsmat l-eroina kien f'Awwissu 2007 u dakinhar kien ipprokuraha żewġha wkoll.

Mill-bqija l-istqarrija tikkontjeni wkoll informazzjoni dwar terza persuna li mingħandu Cauchi tgħid illi kienet takkwista d-droga eroina f'perjodu specifiku, liema informazzjoni mhijiex relevanti għall-każ odjern.⁹

Illi jirriżulta wkoll mill-atti tal-proċess verbal illi fil-21 ta' April 2011, l-istess **Graziella Cauchi** xehdet quddiem il-Maġistrat Dr. Marse-Ann Farrugia, fejn wara li nqrat lilha l-istqarrija rilaxxjata minnha, hija kkonfermatha.¹⁰

Graziella Francalanza xehdet ukoll f'dawn il-proċeduri. Hija tikkonferma illi l-proċeduri li ttieħdu fil-konfront tagħha gew deċiżi, tikkonferma wkoll illi kienet irrilaxxjat stqarrija u illi din ikkonfermatha bil-ġurament quddiem Maġistrat. Tgħid illi dak iż-żmien ossia fis-sena 2011, hija kienet tagħmel użu mill-eroina u illi ommha kienet sabet labra fis-sodda tagħha, liema labra ommha ġadidha għand l-Ispettur Theuma, li mbagħad bagħat ghaliha. Tgħid illi hija qabdet il-vizzju tad-droga meta ltaqgħet mal-imputat, li kienet ilha tafu minn Mejju 2007, u illi sa dak iż-żmien hija kienet tgħix ma' binha u kienet taħdem ma' missierha. Tgħid illi meta ltaqgħet mal-imputat, wara ffit dan ġajjarha sabiex tipprova l-kokaina u illi dak iż-żmien kienet għaddejja minn żmien diffiċċi. Tgħid ukoll illi l-kokaina kienu jpejjpuha u illi din kien iġibha l-imputat għaliex hi ma kinitx taf, dak iż-żmien, min kien ibiegħ id-droga. L-ewwel darba pejpuha f'appartament tal-imputat ġewwa Marsaskala u għalkemm m'għoġbithiex, ġimgħa wara l-imputat kien qalilha sabiex jerġgħu jieħdu l-kokaina u hi kkuntentatu u kompliet miegħu. F'dik l-okkażżjoni huwa qalilha li wara l-kokaina huwa kien jieħu l-eroina sabiex jinżel. Għalhekk meta huwa ssuġġerixxa li jerġgħu jgħiġi l-kokaina hekk kif din spicċat, hija qaltru li xorta kienet ser terġa' tispicċa u ssuġġeriet li jgħiġi l-eroina, anke għaliex ma riditx tibqa' *high* u fil-fatt l-imputat ġab l-eroina. Ta' dan hija ma ġallset l-ebda flus. Ghall-ewwel dan il-konsum tad-droga kokaina u eroina kien iseħħ madwar darba fix-xahar jew darba kull ħmistax, sakemm eventwalment zdied għal kull nhar ta' Hadd u wara anke drabi fil-ġimħha. Għamlu xi tliet xhur jużaw il-kokaina u l-eroina, jew fid-dar tagħha stante li dak iż-żmien kienet tgħix waħedha, inkella fil-proprietà tiegħi ġewwa Marsaskala. Eventwalment bdiet tqum *sick* minħabba l-eroina, u kienet anke ġġib lit-tabib

⁹ Ara din l-istqarrija a fol. 26 sa 29 tal-proċess.

¹⁰ Ara a fol. 34 sa 40 tal-proċess.

sabiex tara x'għandha, sakemm l-imputat ġibdilha l-attenzjoni li dak kien l-effett tal-eroina. Tgħid illi huwa kien jinkoragġiha sabiex tieħu l-eroina fil-ġħodu biex thossha tajba u minn hemm daħlet fil-vizzju tal-eroina. Tgħid illi dak iż-żmien l-imputat kien jakkwista l-eroina ġħali u illi hija kienet tieħu mingħandu. Tgħid illi in kwantu flus, huma kien ikollhom il-flus id-dar ġħaliex eventwalment huwa beda jgħix magħha. Tgħid illi ġieli kienet jieħdu d-droga flimkien u ġieli kienet tieħu waħedha wkoll, iżda kien hu li kien jakkwista d-droga. Wara li żżewġu f'Settembru 2009 ma baqgħux jieħdu l-kokaina, iżda l-eroina biss u ta' kuljum, għalkemm ġieli kienet jieħdu l-kokaina okkażjonālment. Tgħid illi l-imputat kien iġib gramma eroina u kienet jaqsmuha bejniethom u dan ta' kuljum. Damu flimkien sas-sena 2011. Tgħid illi eventwalment marru jgħixu għand ommha u ftit taż-żmien wara ommha ndunat b'dak li kien għaddej, sakemm ommha riedet tkeċċi lill-imputat u hi telqet miegħu u marru jgħixu għand missier l-imputat. Fil-frattemp missierha kien irranġalha d-dar fejn qabel kienet jgħixu hi u l-imputat flimkien u marret tgħix fiha waħedha u ommha sabet is-siringa fis-sodda. Eventwalment missierha ġadha għall-methadone u bdiet taqta' l-vizzju. Mistoqsija dwar il-flus għad-droga, hija tgħid illi lill-imputat qatt ma tagħtu l-flus tagħha sabiex jakkwista d-droga, illi huma kien ikollhom flus id-dar u meta ssuġġerit lilha illi hija qalet li kien dejjem jipprokura d-droga hu, hija tgħid illi huma kienet f'relazzjoni. Tispjega dwar il-flus illi hija ma kellhiex wisq paga u kellha l-ispejjeż tat-tifel, iżda li kien jifdal kienet thallihom id-dar u hu kien jagħmel bħalha. Meta ġieli kkunsmat l-eroina waħedha, din kienet tkun minn dak li kien jifdal id-dar, wara li jipprokura l-imputat. Tgħid ukoll illi hija dejjem ġadet il-kokaina mal-imputat, filwaqt illi ġieli ġadet l-eroina d-dar waħedha. Dwar iż-żmien li kienet tikkonsma l-kokaina flimkien mal-imputat, qabel ma daħlet fil-vizzju tal-eroina, hija tgħid illi ġieli kienet jonfqu €100 u ġieli kienet jonfqu anke €200 u €300, liema droga kienet jużawha kollha f'okkażżjoni waħda.¹¹

Illi da parti tiegħi, minn jeddu, **l-imputat** xehed f'dawn il-proċeduri u dan ai fini tat-talba tiegħi taħt l-Artikolu 8 tal-Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta.

Huwa jixhed illi qabel iltaqa' ma' Graziella, huwa kien jgħix ġajja normali, fis-sens illi huwa kelli mpieg mad-Dockyard, kelli negozju żgħir tiegħi u kelli proprjeta'. Eventwalment meta għalqet id-Dockyard, huwa ġa somma ta' ċirkha Lm19,000, b'liema flus kien rrangaw id-dar stante illi fil-frattemp hu u Graziella kienet ddeciedew li jiżżeww. Jgħid illi huwa ltaqa' ma' Graziella fis-sena 2007 u żżewġu fis-sena 2009. Iltaqgħu f'party, fejn it-tnejn kienet fuq l-ecstasy u spicċaw flimkien. Imbagħad iltaqgħu darb'oħra f'appartament, fejn kien hemm xi ħbieb flimkien u qabel marru party, użaw il-kokaina u xi ecstasy. Minn hemm baqgħu jiffrekwentaw lil xulxin. Jgħid illi hi kellha tifel mingħand terza persuna,

¹¹ Ara din ix-xhieda a fol. 48 sa 69 tal-proċess.

filwaqt illi huwa kellu tifla u għalhekk kienu jkunu flimkien bit-tfal; hu kien imur għandha bl-ikel u kienu jqattgħu ħafna ħin isajru. Bieġi il-propjjeta` tiegħu gewwa Marsaskala sabiex jixtri proprjeta` ohra viċin il-familjari tiegħu ossia fl-inħawi ta' Tas-Sliema u l-Gżira u dan fiż-żmien meta huwa kien ġħadu mpjegat id-Dockyard. Madankollu peress illi huma kienu qed jaħsbu sabiex jiżżeww, missier Graziella ssuġġerieliu sabiex ma jixtrix proprjeta` oħra, stante illi huwa kien ser jagħtihom proprjeta` fejn jgħixu. Għalhekk baqa' ma xtarax proprjeta` oħra. Jgħid illi meta spicċa mill-impjieg tiegħu mad-Dockyard, bil-flus li kien ingħata, kienu siefru u marru *cruise* bit-tfal, irrangaw il-propjjeta` li tahom missier Graziella, għalkemm ma lestewx ix-xogħolijiet kollha u żżewġu. In kontro-eżami, jgħid ukoll illi b'dak li kien fadal minn dawn il-flus, fis-sena 2009, huwa kien xtara ħanut u garaxx ta' tliet karozzi sabiex jiftu negozju flimkien.

Jgħid ukoll illi fil-bidu huma kien jużaw xi ffit kokaina biss, iżda Graziella däħħlet l-eroina bejniethom u spicċaw jieħdu kemm il-kokaina, kif ukoll l-eroina. Għall-ewwel dan l-użu kien ta' xi kultant u eventwalment bdew iżidu, tant illi spicċaw bil-problema tal-kokaina u tal-eroina. Jgħid in oltre illi wara sentejn, spicċaw mingħajr saħħa tant illi ma setax ikompli jaħdem. Jgħid ukoll illi Graziella kienet tixtri d-droga għaliha, filwaqt illi huwa kien jixtri għalihi. Hi ġieli ħadet mid-droga tiegħu. Jgħid illi huwa kemm il-darba prova sabiex jieqfu milli jkomplu bl-użu tad-droga, u għalkemm sab anke impjiegi differenti biex jerga' jibda jirkupra, Graziella kienet tmur ħdejh fuq il-post tax-xogħol u thajru sabiex imorru jużaw id-droga. Eventwalment il-ġenituri tagħha u familtu ndunaw li kienu qed jagħmlu użu mid-droga u bdew jgħixu għand missieru. Jgħid illi darba minnhom kienu qeqħdin bla flus, kienu ħażin ħafna u hi ssuġġeriet li tinżel il-Gżira sabiex ikollhom il-flus għad-droga. Jgħid ukoll illi huwa ma ħallihiet tagħmel dan u qalilha li kien ser joħrog biex jara jitlaqax ma' xi ħadd li kien jaf, iżda ma ltaqa' ma' ħadd. Fil-frattemp lemaħi *handbag* fuq siġġu u serqu. Kien hawn li rrealizza li kien irvina ħajtu. Tqiegħed taħt Ordni ta' *Probation* u meta ġie rilaxxjat sar jaf li hi telqet ma' ħaddieħor u minn hemm infirdu. Minn hemm beda jaħdem u beda jieħu l-*methadone*. Madwar ħames snin qabel ix-xhieda tiegħu¹² applika sabiex jaħdem barra minn Malta u ġie magħżul. Dak iż-żmien, ossia xahrejn qabel siefer, huwa kien għadu jieħu l-*methadone* kuljum, oltre illi kien għadu jieħu nofs gramma eroina filgħaxija. Naqqas il-*methadone* u bil-mod beda jnaqqas ukoll mill-eroina li kien jieħu filgħaxija. Saħansitra min-naħha tad-*Detox* kienet tawh flixxun *methadone* sabiex jużah meta jkun imsiefer. F'Jannar 2013 telaq minn Malta u tliet xhur wara mar ġewwa c-Ċentru tad-*Detox* fejn irriżulta fin-negattiv għal sustanzi lleċċiti. Fil-frattemp kompla jipprova jaqta' l-*methadone* ukoll sakemm qatagħha għal kollox. Minn dakħinhar għaddew 'il fuq minn erba' snin u baqa' jaħdem mal-istess kumpanija, kompla javvanza fuq ix-xogħol u anke kompla jistudja. Fiż-żmien tax-xhieda tiegħu huwa kien qed jgħix

¹² L-imputat xehed fid-9 ta' Ġunju 2017.

barra minn Malta minħabba xogħlu, u jgħid illi baqa' l-bogħod mid-droga. L-imputat esebixxa diversi certifikati tal-istudji u l-avvanzi li għamel fil-karriera kif ukoll certifikati tal-kampjuni tal-urina li rriżultaw fin-negattiv.¹³

In kontro-eżami huwa jixhed illi bejn is-snin 2007 u 2011 huwa ma ppruvax jagħmel programm ta' rijabilitazzjoni mill-vizzju tad-droga. Xehed illi hu u Graziella Francalanza infirdu fis-sena 2010 wara l-każ tas-serq li seħħi fi Frar 2010 u eventwalment isseparaw legalment. Xehed ukoll illi meta kien iltaqa' ma' Graziella fis-sena 2007 hu kellu d-droga tiegħu u hi kellha tagħha. Jiċħad li hu qatt ġiegħel lil Graziella tieħu d-droga, tant illi hija xehdet illi huwa qatt ma ġegħlha tagħmel xejn. Jgħid illi huwa kien juža d-droga meta kien ħafna iżgħar ossia meta kellu xi 21 sena, u kien dam xi sentejn iżda mbagħad kien waqaf. Jiċħad illi huwa kien għamel kundizzjoni lil Graziella sabiex tieħu d-droga jekk riedet tibqa' miegħu, iżda anzi kien hu li kien jipprova jara x' jaqtgħu l-problema li daħlu fiha. Dak iż-żmien huwa kien ikun hażin ukoll, kien jipprova jsib impjieg anke biex ħadd ma jinduna f'liema stat kienu qegħdin, iżda hija kienet terġa' twaqqgħu sabiex jużaw id-droga, u mal-iċčen kelma huwa kien icċedi wkoll. Ikkonferma li għajjnuna esterna sabiex jegħleb il-vizzju qatt ma fittex dak iż-żmien.

Dr Antoine Ellul miċ-ċentru tad-Detox jixhed illi huwa ra lill-imputat darba waħda biss, fis-27 ta' April 2011. Huwa jgħid illi kien ilu jieħu d-droga minn meta kellu 21 sena, li l-imputat qallu li kien ilu jieħu d-droga regolarmen għal ġumes snin qabel mar għandu, u illi kien jikkonsma qisu bejn nofs gramma u gramma eroina kuljum, bil-labra. Matul dak iż-żmien l-imputat kien jieħu biss l-eroina. Jgħid ukoll illi huwa qiegħed lill-imputat fuq il-methadone, iżda ma reġax rah, għalkemm l-imputat baqa' jattendi ġewwa d-Detox għall-methadone. Dakinhar li mar għandu, l-imputat irriżulta pozittiv għall-eroina u għall-cannabis. Sussegwentement, l-imputat ħalla żewġ kampjuni fis-sena 2013, liema kampjuni rriżultaw fin-negattiv għall-eroina u għall-kokaina, u fis-sena 2014 ħalla kampjun iehor, li rriżulta fin-negattivi għall-eroina, kokaina u cannabis. L-aħħar darba li l-imputat ha l-methadone kien f'Mejju 2013.¹⁴

Dr. Mario Scerri xehed illi l-imputat kien ikkonsulta miegħu fit-12 ta' Mejju 2016 u fid-29 ta' Settembru 2016. Fiż-żewġ okkażżjonijiet ittieħed kampjun tal-urina fl-ispiżerija stess u dawn irriżultaw fin-negattiv għall-codeine, kokaina, amfetamini, THC u opiates.¹⁵

¹³ Ara a fol. 86 sa 95 tal-proċess u Dok CC 11 a fol. 129 tal-proċess.

¹⁴ A fol. 130 sa 134 tal-proċess.

¹⁵ Ara a fol. 138 u 139 tal-proċess.

Ikkunsidrat:

Illi jirriżulta mill-atti proċesswali illi l-imputat irrilaxxja stqarrija lill-Pulizija Eżekuttiva nhar it-13 ta' April 2011 u dan wara illi nghata s-solita twissija skont il-liġi.¹⁶ Il-Qorti tosserva illi mill-istess stqarrija ma jirriżultax illi l-imputat ingħata l-jedd li jottjeni parir legali qabel l-interrogatorju tiegħu, ossia l-jedd viġenti fil-liġi, in kwantu assistenza legali, fiż-żmien tal-istess stqarrija, u lanqas ma ġiet esebita dikjarazzjoni tal-imputat fis-sens illi huwa kien qed jirrinunzja għal dan id-dritt, ghalkemm fix-xhieda tiegħu l-Ispettur Dennis Theuma jgħid illi qabel ġie mitkellem, l-imputat għażel li ma jottjenix parir legali. Fi kwalunkwe kaž, ma jirriżultax illi l-imputat ingħata l-jedd għall-assistenza legali waqt l-interrogatorju tiegħu u dan għaliex fiż-żmien in kwistjoni, dan il-jedd ma kienx viġenti fil-liġi. Fiċ-ċirkostanzi, il-Qorti qed tqis l-istess stqarrija rilaxxjata mill-imputat bħala nieqsa minn valur probatorju u dan fid-dawl tal-ġurisprudenza tal-Qrati Maltin fir-rigward, inkluż iżda mhux biss, is-sentenzi fl-ismijiet **Morgan Onourah vs L-Avukat tal-Istat** (Qorti Kostituzzjonali, 27 ta' Jannar 2021), **Repubblika ta' Malta vs Kevin Gatt et** (Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri), 27 ta' Ottubru 2021), kif ukoll **Christopher Bartolo vs L-Avukat ta' l-Istat** (Qorti Kostituzzjonali, 26 ta' April 2022) u **Ir-Repubblika ta' Malta vs Andrew Mangion** (Qorti tal-Appell Kriminali (Superjuri), 4 ta' Mejju 2022). Fl-istqarrija rilaxxjata minnu l-imputat għamel numru ta' dikjarazzjonijiet inkriminanti. Għaldaqstant, il-Qorti qed tiskarta l-kontenut tal-istess stqarrija meħuda lill-imputat, kif ukoll dak li xehed l-Uffiċċjal Prosekurut in konnessjoni mal-kontenut tal-istess stqarrija.

Ikkunsidrat ukoll:

Permezz tal-imputazzjoni (ċ), l-imputat qed jiġi akkużat bir-reat ta' pussess tad-droga eroina u dan b'referenza għat-13 ta' April 2011 u t-tnejx il-xahar ta' qabel din id-data. Il-Qorti tqis illi ghalkemm ma tirriżultax prova fil-grad rikjest mill-liġi illi dakħar tat-13 ta' April 2011 – ossia fil-jum li l-imputat ġie arrestat mill-pulizija wara tfittxija fil-fond fejn kien jabita ma' missieru – l-istess imputat kien fil-pussess tad-droga eroina, biss m'hemmx dubbju kemm mix-xhieda tal-istess imputat, kif ukoll mix-xhieda ta' Graziella Cauchi (nee` Francalanza) illi matul it-tnejx il-xahar ta' qabel din id-data, huwa kien fil-pussess tal-istess droga. Jirriżulta ċar minn din ix-xhieda illi f'dan iż-żmien l-imputat u martu kellhom vizzju serju tad-droga eroina u għaldaqstant, il-Qorti tqis illi din l-imputazzjoni – in kwantu tirreferi għat-tnejx il-xahar ta' qabel it-13 ta' April 2011 – ġiet sodisfaċentement ippruvata.

¹⁶ Ara din l-istqarrija a fol. 4 u 5 tal-proċess.

Permezz tal-imputazzjoni (d), imbagħad, l-imputat qed jiġi akkużat ukoll bir-reat ta' pussess tad-droga kokaina u dan b'referenza għall-istess żmien ossia għat-13 ta' April 2011 u t-tanax-il xahar ta' qabel din id-data. Fix-xhieda tiegħu, l-imputat mħuwiex daqstant ċar dwar iż-żmien li fih huwa kien jagħmel użu mill-kokaina, salv illi jgħid fil-bidu tar-relazzjoni tiegħu ma' martu fis-sena 2007, huma kienu jużaw id-droga kokaina okkażżjonalment, iżda maż-żmien spicċaw it-tnejn bil-problema kemm tal-kokaina, kif ukoll tal-eroina, b'tali mod għalhekk illi l-Qorti ma tistax torbot speċifikatament dan l-użu maż-żmien li għalihi tirreferi l-imputazzjoni odjerna. Biss fl-istqarrija rilaxxjata minnha u kkonfermatha minnha bil-ġurament quddiem il-Maġistrat Dr. Marse-Ann Farrugia, martu Graziella Cauchi tixhed illi wara li żżewġu f'Settembru 2009, huma ma baqgħux jikkunsmaw il-kokaina, iżda bdew jikkunsmaw l-eroina ta' kuljum, għalkemm ġieli kienu jieħdu l-kokaina okkażżjonalment. Tgħid ukoll illi l-aħħar li ħadet kokaina kien f'għeluq is-sena 2010, li daklinhar kienet mal-imputat u xraw gramma li qasmuha bejniethom. Il-Qorti ma tarax għalfejn għandha tiddubita minn din il-parti tax-xhieda tal-istess Graziella Cauchi, anke għaliex hija dettaljata ġafna bħala żmien u ngħatat minnha fit tax-xhur wara dan l-akkadut. Il-Qorti tqis ukoll illi l-imputat, fix-xhieda tiegħu, lanqas ma jikkontradiċi lil Graziella Cauchi in kwantu l-użu li huma kienu jagħmlu mid-droga matul iż-żmien illi huma kienu jiffrekwentaw lil xulxin u matul iż-żwieġ eventwali tagħhom.

Għaldaqstant, filwaqt illi ma jirriżultax fil-grad rikjest mil-ligi illi l-imputat kien fil-pussess tad-droga kokaina daklinhar tat-13 ta' April 2011, tqis illi jirriżulta sodisfaċentement ippruvat illi huwa kien fil-pussess ta' din id-droga fit-tanax-il xahar ta' qabel din id-data.

Permezz tal-imputazzjoni (e), l-imputat qed jiġi akkużat ukoll bir-reat ta' pussess tar-raża tal-*cannabis* u dan ukoll b'referenza għall-istess żmien tat-13 ta' April 2011 u t-tanax-il xahar ta' qabel din id-data. Jirriżulta mill-atti proċesswali illi nhar it-13 ta' April 2011, fir-residenza tal-missier, ossia fejn fiż-żmien in kwistjoni kien jirrisjedi l-imputat odjern, instabett biċċa sustanza suspettata raża tal-*cannabis*. Jirriżulta wkoll illi fis-seduta tal-5 ta' Frar 2016, id-difiża ddikjarat illi ma kinitx qed tikkontesta illi s-sustanza esebita daklinhar minn PS 364 David Borg – ossia din l-istess sustanza misjuba fir-residenza in kwistjoni – kienet raża tal-*cannabis* u illi għalhekk ma kienx neċċesarju li jinħatar espert sabiex janalizza din is-sustanza. Jirriżulta in oltre illi fl-istess seduta l-Ufficial Prosekutur iddikjara illi l-piż tas-sustanza ma kienx jeċċedi 3.5 grammi.¹⁷

¹⁷ Ara l-verbal tas-seduta tal-5 ta' Frar 2016, a fol. 70 tal-proċess.

Fir-rigward ta' din l-imputazzjoni, il-Qorti qed tqis ukoll illi ma tirriżulta l-ebda prova mill-atti illi fit-tanax-il xahar ta' qabel it-13 ta' April 2011, l-imputat kien fil-pussess ta' din id-droga.

Hawnhekk jeħtieġ illi l-Qorti tqis id-disposizzjonijiet introdotti fil-Kapitolu 537 tal-Ligijiet ta' Malta permezz tal-Att LXVI tas-sena 2021, li emenda d-disposizzjonijiet tal-istess Kapitolu u tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, fost oħrajin, in kwantu certi attivitajiet relatati mal-*cannabis*. L-Artikolu 4A(1) tal-Kapitolu 537, introdott permezz tal-imsemmi Att, jgħid hekk:

“4A. (1) Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' kull ligi oħra, il-pussess minn persuna ta' 1 fuq minn tmintax (18)-il sena tad-droga kannabis f'ammont ta' mhux iktar minn seba' grammi, f'ċirkostanzi li jwasslu li wieħed raġonevolment jemmen li tali pussess huwa għall-użu personali ta' tali persuna, ma għandux jikkostitwixxi reat, u 1-persuna ma għandhiex tinżamm f'kustodja taħt arrest minbarra fejn hemm suspett raġonevoli ta' traffikar jew tmexxija ta' droga kannabis”

Dan ifisser illi illum il-ġurnata, persuni ta' 1 fuq minn tmintax-il sena, bħall-imputat fiż-żmien tal-każ odjern, li jinstabu fil-pussess tad-droga kannabis f'ammont ta' mhux iktar minn seba' grammi, għall-użu personali, mhumiex soġġetti għall-proċeduri kriminali quddiem din il-Qorti, jew għall-proċeduri hekk imsejjha amministrattivi quddiem il-Kummissarju għall-Ġustizzja, u dan għaliex tali pussess illum m'għadux jikkostitwixxi reat.

F'dan ir-rigward, il-Qorti tirreferi għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Martin Cassano** tat-28 ta' Settembru 2017, u dan b'referenza għal-ċirkostanzi simili fejn id-disposizzjoni tal-liġi li kienet tikkontempla r-reat li bih ġie mixli l-appellant f'dak il-każ, kienet ġiet imħassra:

“Illi fir-rigward tat-tieni akkuza li hija imfassla fuq l-artikolu 97(f)(i) tal-Kapitolu 10 tal-Ligijiet ta' Malta, għandu jingħad illi din id-disposizzjoni tal-liġi giet imħassra permezz tar-regolament 42 ta' 1-Avviz Legali 376 ta' 1-2012. Illi allura ghalkemm l-att vjolatur kien jikkostitwixxi reat meta sehh, dan madanakollu ma baqax jigi hekk ikkunsidrat ffit xħur wara l-akkuza. Illi in linja mad-decizjonijiet mogħtija mill-Qorti Ewropeja tad-Drittijiet tal-Bniedem il-qorti għalhekk hija tal-fehma illi fir-rigward tat-tieni akkuza ebda piena ma għandha tigi imposta fuq l-appellant u l-Qorti għaldaqstant ser tghaddi biex tastjeni milli tiehu konjizzjoni ta' dina l-akkuza u tirrevoka konsegwentement is-sejbien ta' htija li wasslet għaliha 1-Ewwel Qorti:

“The Court notes that the obligation to apply, from among several criminal laws, the one whose provisions are the most favourable to the accused is a clarification of the rules on the succession of criminal laws, which is in accord with another essential element of Article 7, namely the foreseeability of penalties The Court affirms that Article 7 § 1 of the Convention guarantees not only the principle of non-retrospectiveness of more stringent criminal laws but also, and implicitly, the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law. That principle is embodied in the rule that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant.”¹⁸

Illi l-Qorti Ewropeja kompliet tirraferma din il-posizzjoni fid-decizjonijiet li segwew bhal Öcalan v. Turkey deciza fit-18 ta' Marzu, 2014 fejn gie ritenut:

“The court notes that the principle of retrospectiveness of the more lenient criminal law, considered by the court in Scoppola (no. 2), as guaranteed by Article 7, is embodied in the rule that where there are differences between the criminal law in force at the time of the commission of the offence and subsequent criminal laws enacted before a final judgment is rendered, the courts must apply the law whose provisions are most favourable to the defendant.”¹⁹

Sahansitra il-Professur Mamo fin-noti tieghu għad-dritt penali kien tal-fehma illi:

“In fact, in the hypothesis under discussion, though the liability was contracted while the former law was still in force, the prosecution and sentence would be carried on and pronounced after such law has been repealed. So that, if such law were to be applied to such prosecution and sentence, it would be given an effect beyond its legal limit of operation.

It is thus not by way of an equitable retrospective application of the new law but rather on the grounds that the operation of the old law cannot extend beyond its repeal (divieto di ultra-attività) that, in this hypothesis, the criminal proceedings cannot be maintained in

¹⁸ Hawnhekk dik il-Qorti għamlet referenza għas-sentenza **Scoppola vs Italy**, App. No. 12049/03 – 17/09/2009 (Grand Chamber).

¹⁹ Hawnhekk saret referenza wkoll għal **Ruban vs Ukraine** – 12/07/2016 u **Koprivnikar vs Slovenia**.

respect of the act which, at the time of the trial, has ceased to constitute a criminal offence.”²⁰

Kompliet tħid il-Qorti illi:

“B’hekk illum ghalkemm il-prosekuzzjoni tar-reat abrogat fil-mori tal-proceduri jista’ jitkompla u dan fid-dawl ta’ dak li jipprovdi l-Att dwar l-Interpretazzjoni, madanakollu l-istess qieghed jitqies illi huwa leziv tal-artikolu 7 tal-Konvenzjoni Ewropeja dwar id-Drittijiet tal-Bniedem.”

Hawnhekk din il-Qorti tirreferi wkoll għas-sentenza tal-Qorti Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Agostino Bugeja**²¹ fejn kien gie ritenut b’referenza għall-Artikolu 27 tal-Kodiċi Kriminali²², illi ghalkemm dan l-artikolu jikkontempla biss il-każ fejn il-piena fiż-żmien tal-kawża tkun differenti mill-piena fiż-żmien tal-allegat reat u ma teżisti ebda dispożizzjoni expressa tal-ligi rigwardanti l-każ fejn, fiż-żmien tal-kawża, ir-reat ma jkunx għadu jeżisti, b’dana kollu *arguendo a fortiori* minn dan l-artikolu, hu ċar li l-akkużat għandu jinħeles minn kull piena fl-ahħar ipotesi. Altrimenti, il-ligi tkun qed tikkontradiċi lilha nnifsha meta tagħti effett retroattiv lil-ligi li kull ma tagħmel tipprovd għall-piena aktar ljevi w-fl-istess ħin tiċħad dan l-effett retroattiv lil-ligi sussegwenti, li minflok tnaqqas il-piena, attwalment telimina l-piena kompletament.

Stabbilit illi l-piż tar-raża tal-*cannabis* li nstabet nhar it-13 ta’ April 2011, ma kienx jeċċedi 3.5 grammi, il-Qorti tqis illi għandha llum tapplika dik il-ligi illi hija l-iżjed favorevoli għall-imputat, b’dan għalhekk illi la darba l-fatt li bih l-istess imputat jinsab akkużat illum ma jikkostitwixx reat, allura huwa ser jiġi lliberat minn din l-imputazzjoni.

Ikkunsidrat ukoll:

Permezz tal-imputazzjonijiet (a) u (b), l-imputat qed jiġi akkużat ukoll bir-reat ta’ traffikar kemm tad-droga eroina, kif ukoll tad-droga kokaina u dan b’referenza għat-13 ta’ April 2011 u l-erba’ snin ta’ qabel din id-data.

Jirriżulta mill-atti proċesswali illi l-imputat ġie addebitat b’dawn l-akkuži fid-dawl tax-xhieda ta’ Graziella Cauchi nee’ Francalanza u dan fis-sens illi kemm fl-istqarrija rilaxxjata u ġuramentata minnha ai termini tal-Artikolu 24A(12) u

²⁰ Informazzjoni miksuba minn artikolu minn The Times of Malta data 27 ta’ Frar 2017 “The more lenient criminal law” miktub mill-Profs. Kevin Aquilina.

²¹ Vol. XXIV, p. iv. p. 941

²² L-Artikolu 27 tal-Kodiċi Kriminali jgħid hekk: “*Jekk il-piena stabbilita mil-ligi li tkun isseħħi fīż-żmien tal-kawża u dik li kienet isseħħi fīż-żmien li sar ir-reat ma jkunux xorta waħda, għandha tingħata l-piena l-anqas gravi.*”

(13) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, kif ukoll fix-xhieda tagħha f'dawn il-proċeduri, hija tixhed illi kien l-imputat li matul ir-relazzjoni u ż-żwieg tagħhom, kien jiprokura, kemm għaliha kif ukoll għalihi, id-drogi kokaina u eroina.

L-Artikolu 638(2) tal-Kodiċi Kriminali, jgħid illi f'kull każ, ix-xhieda ta' xhud wieħed biss, jekk emmnut minn min għandu jiġi għidha fuq il-fatt, hija biżżejjed biex tagħmel prova shiħa u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt ġie pruvat minn żewġ xhieda jew aktar. Skont id-disposizzjonijiet tal-Artikolu 637 tal-istess Kapitolu, imbagħad, fi kwistjonijiet li jolqtu l-kredibilita` ta' xhud, għandu jittieħed qies tal-imgieba, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xhieda għandhiex mis-sewwa, jekk hix konsistenti u ta' fattizzi oħra tax-xhieda tiegħi, jekk dik ix-xhieda hix imsaħħha minn xhieda oħra u taċ-ċirkostanzi kollha tal-każ. Ĝie imbagħad ritenut illi mhux kull kunflitt fil-provi jwassal neċċesarjament għal-liberazzjoni tal-persuna akkużata, imma l-ġudikant irid jara lil min ser jemmen u f'hiex ser jemmnu u ma jemmnu, tenut kont tal-kriterji kontenuti fl-Artikolu 637 appena imsemmija (Qorti tal-Appell Kriminali, **Il-Pulizija vs Joseph Thorne**, deciza fid-9 ta' Lulju 2003).

In oltre għalkemm ir-regola ġenerali taħt l-Artikolu 661 tal-Kodiċi Kriminali hija illi: “*Konfessjoni ma tagħmilx prova ħlief kontra min jagħmilha u mhix ta' pregħidżju għal ebda persuna oħra*”, l-Artikolu 30A tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta jiprovo hekk:

Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 661 tal-Kodiċi Kriminali, meta persuna tkun involuta f'xi reat kontra din l-Ordinanza, kull dikjarazzjoni magħmlu minn dik il-persuna u li tiġi konfermata bil-ġurament quddiem maġistrat, u kull xieħda mogħtija minn dik il-persuna quddiem xi qorti tista' tingieb bi prova kontra kull persuna oħra akkużata b'reat kontra l-imsemmija Ordinanza, kemm-il darba jinsab li dik id-dikjarazzjoni jew xieħda tkun saret jew ingħatat volontarjament, u ma ġietx imgiegħla jew meħuda b'theddid jew b'bija, jew b'weġhdiet jew bi twebbil ta' vantaġġi.

Huwa proprju dan illi għandha l-Qorti quddiemha llum ossia dikjarazzjoni ġuramentata minn Graziella Cauchi (nee` Francalanza) u x-xhieda tagħha f'dawn il-proċeduri.

Filwaqt illi Graziella Cauchi tixhed illi kien l-imputat li ntroduċiha għad-droga – kemm kokaina, kif ukoll eroina – u illi sforz tar-relazzjoni tagħhom hija spicċat fil-vizzju ta' din id-droga, b'mod partikolari d-droga eroina, kif ukoll illi l-imputat kien qalilha li huwa diga` kien jagħmel użu mill-eroina qabel iltaqgħu, l-imputat jixxha illi Cauchi diga` kienet tagħmel użu mill-kokaina qabel bdiet ir-relazzjoni tagħhom, kif ukoll illi kienet hi li dahlet id-droga eroina fir-relazzjoni tagħhom. Ta' min jgħid illi Dr. Anthony Dimech xehed illi nhar is-27 ta' April 2011, l-imputat qallu illi kien ilu jagħmel użu mid-droga eroina b'mod regolari

għall-perjodu ta' ġħames snin u għalhekk mis-sena 2006, ossia madwar sena qabel iż-żmien li huwa beda jiffrekwenta lil Graziella Francalanza, liema xhieda għalhekk iż-jed tikkorrobora l-verżjoni tagħha li l-imputat kien jagħmel użu mill-eroina qabel iltaqgħu. Kien x'kien il-mod li bih Cauchi u l-imputat bdew jagħmlu użu mill-kokaina u mill-eroina, huwa evidenti illi flimkien is-sitwazzjoni tagħhom tant id-didx id-droga kokaina u eroina, u b'mod partikolari wara ż-żwieġ tagħhom f'Settembru 2009, tad-droga eroina, b'tali mod illi kienu jikkunsmaw din id-droga kuljum. Dwar dan l-imputat u Graziella Cauchi jaqblu.

Madankollu, fil-waqt illi Graziella Cauchi tixhed illi kien l-imputat li kien jipprokura d-droga għat-tnejn li huma, l-imputat jixhed illi huma kien ikollhom id-droga rispettiva tagħhom, għalkemm jgħid ukoll illi hi ġieli hadet minn tiegħu. Il-Qorti tqis illi l-verżjoni tal-imputat fċiċ-ċirkostanzi tal-każ m'hijiex verosimili, u dan tenut kont tal-fatt illi l-imputat u Cauchi kienu f'relazzjoni, f'punt minnhom kien jabitaw flimkien fir-residenza tagħha u eventwalment iż-żeġ u kienu jikkonsmaw id-droga regolarment flimkien, u għalhekk huwa bil-wisq inattendibbli illi kull wieħed minnhom kien jakkwista d-droga separatament għall-bżonnijiet tiegħu. In oltre għalkemm Cauchi tgħid illi kien dejjem l-imputat li kien jipprokura d-droga għat-tnejn, hi stess f'punt minnhom tgħid illi ġieli akkwistat l-eroina għall-użu tagħha, u għalhekk jirriżulta illi anke hi kienet f'posizzjoni illi takkwista u tipprokura din id-droga. Jirriżulta wkoll illi matul iż-żmien li kienu jabitaw flimkien, skont il-verżjoni ta' Cauchi, id-droga kienet tinxtara mill-flus komuni li kienu jħallu d-dar it-tnejn, għalkemm hi ma kinitx tikkontribwixxi wisq stante illi kienet taħdem biss *part-time*. Hawn il-Qorti tqis ukoll illi fiż-żminijiet iż-jed bikrijin tar-relazzjoni tagħhom, jirriżulta illi l-mezzi finanzjarji tal-imputat kienu ferm aħjar minn ta' Cauchi, kif jirriżulta wkoll mix-xhieda tiegħu stess, sakemm sforz il-vizzju, spicċa mingħajr impjieg u mingħajr sold taħt rasu.

Hawnhekk il-Qorti tirreferi għas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tal-21 ta' Ġunju 2017, fl-ismijiet **The Police vs Richard Alistair Cranston** fejn il-Qorti qalet hekk:

9. Now, appellant has been charged with possession of cocaine and of cannabis grass not for his exclusive use and with possession of cannabis resin for personal use. As to the cannabis resin there is appellant's clear admission. As to the cocaine he claims that it was for his and his girlfriend's use. This Court does not in any way doubt what appellant has said in this regard. His evidence is borne out by the evidence of witnesses he produced. ... **Appellant states that he used to purchase the cocaine either with his money or his girlfriend's.** [sottolinear ta' din il-Qorti]

10. It has been submitted that appellant's should be considered as a case of "sharing". In this respect, reference is made to the relative provision of the Dangerous Drugs Ordinance which deals with the concept of "sharing". Subarticle (9) of article 22 of that law (Chapter 101 of the Laws of Malta) states:

"The provisions of articles 21 and 28A of the Criminal Code and the provisions of the Probation Act shall not be applicable in respect of any person convicted of an offence as is referred to in subarticle (2)(a)(i) or subarticle (2)(b)(i):

Provided that where, in respect of any offence mentioned in this subarticle, after considering all the circumstances of the case including the amount and nature of the drug involved, the character of the person concerned, the number and nature of any previous convictions, including convictions in respect of which an order was made under the Probation Act, the court is of the opinion that the offender intended to consume the drug on the spot with others, the court may decide not to apply the provisions of this subarticle".

11. In the Criminal Appeals **Il-Pulizija v. Russell Bugeja** and **Il-Pulizija v. Marco Galea**, both decided on the 5th May 2008, said proviso was explained in the following manner:

"Huwa evidenti mid-dicitura tal-ligi li, appartie konsiderazzjonijiet ohra li l-qorti għandha tizen sew qabel ma tapplika dan l-ewwel proviso (fosthom l-ammont u x-xorta ta' medicina involuta, ecc), trid tkun tirrikorri wkoll sitwazzjoni partikolari fejn id-droga tkun ser tigi, jew tkun giet, ikkunsmata (i) fl-istess post u (ii) minn min ikun qed jipprovdha flimkien ma' ghall-anqas persuna ohra. Il-kliem "flimkien" u "fl-istess post" jissottolineaw l-element ta' komunanza – dak li aktar popolarment jissejjah "sharing" – jigifieri li dak li jkollu id-droga intiza għalihi jiddeċiedi li jaqsamha ma' haddiehor f'dak l-istess waqt li jkun qed jikkunsmaha huwa stess. Kif inhu risaput, fil-ligi tagħna min joffri id-droga, li jkollu ghall-użu tieghu, lil haddiehor – ciee` jaqsamha ma' haddiehor – ikun qiegħed jipprovd ("supply" fit-test ingliz) dik id-droga ghall-finijiet tad-definizzjoni ta' traffikar (Art. 22(1B)), u, per konsegwenza, ikun qed jittraffika dik id-droga. Dak li l-

legislatur ried kien li meta jkollok kazijiet zghar u izolati ta’ “sharing” – persuna jkollha d-droga għaliha u taqsamha ma’ haddiehor – tkun tista’ (izda mhux bilfors – għalhekk iridu jitqiesu c-cirkostanzi kollha tal-kaz) tigi evitata, għal-lanqas ghall-ewwel darba, il-piena mandatorja ta’ prigunerija b’effett immedjat.”

12. Appellant’s (and his girlfriend’s) activities do not appear to fall into this definition of “sharing”. However, reference is being made to another two judgements delivered by this Court, both differently presided.

13. In **Il-Pulizija v. Ryan Galea** decided on the 25th November 1999, it was stated:

“Illi mill-provi prodotti jirrizulta li kemm l-appellant kif ukoll it-tfajla tieghu, darba minnhom, kienu ddecidew li jixtru d-droga Cannabis flimkien. Jirrizulta li l-flus sabiex tinxtara din id-droga hargithom it-tfajla, ossia l-gharusa, ta’ l-appellant.

“Illi meta huma marru bil-karozza misjuqa mill-appellant u waqfu sabiex jixtru din id-droga, dak li bieghħilhom id-droga mar hdejn is-sewwieq, u veru, fil-fatt, id-droga fizikament ghaddiet l-ewwel f’idejn l-appellant. Hu hallas bil-flus li kienet tagħtu l-gharusa tieghu, u meta ha id-droga, hu ghaddielha parti minnha, stante li dik id-droga mixtri ja minnhom flimkien kienet intiza għat-tnejn li huma.

“Illi, fil-fehma ta’ din il-Qorti, dawn il-fatti ma jwasslux sa l-estremi ta’ traffikar tad-droga da parti ta’ l-appellant. Mhux kaz ta’ ‘sharing’ taddroga fis-sens li hu biss għajnej id-droga, kien xatra jew ottjeniha hu biss, u ta minnha lill-terzi. Il-fatti rizultanti ma jinkwadrawx ruhhom fl-elementi kompleti rikjesti għal traffikar ta’ droga, izda semplicelement ta’ pussess illegali tagħha.”

14. In **Il-Pulizija v. Claire Farrugia** decided on the 17th March 2005, it was held:

“Illi mill-gurisprudenza johrog car li biex ikun hemm is-“sharing” li jammonta għal traffikar irid ikun hemm il-fattispecji li wieħed ikollu d-droga w-jaqsamha ma xi hadd jew jippermetti lil haddiehor li juza minnha anki mingħajr hlas jew korrispettiv (App. Krim. “Il-Pulizija

vs. Marvan Cachia” [26.8.98], “Il-Pulizija vs. Martin Pirotta” [15.12.98] u “Il-Pulizija vs. David Gatt” [11.4.2002] u ohrajn). Imma d-droga l-ewwel trid tkun għandu, mbagħad jaqsamha ma’ jew jikkonsenja lil haddiehor. Issa fil-kaz in ezami id-droga ghalkemm fizikament inghatat f’idejn l-appellant mit-traffikant, kienet qed tinxtara flimkien ma Magro u bi flus Magro stess, li ukoll gab is-siringi biex id-droga tkun tista’ tigi somministrata lilu. Għalhekk hawn kien hawn koakkwist minn Magro u l-appellanti.”

15. A parallel may be drawn in this case with the situation in these cases. Indeed in the present case appellant and his then girlfriend were, as stated, in an intimate relationship, they both abused drugs and drugs were acquired jointly for both their use. The fact that they had joint possession for their own use means that what we are faced with here is a case of simple possession.”

Fil-każ odjern, il-Qorti tqis illi l-imputat u Graziella Cauchi nee’ Francalanza kienu f’reħazzjoni intima, kien jgħixu flimkien u sussegwentement iżżeġu u illi matul dan il-perjodu, it-tnejn kienu jabbużaw mid-drogi kokaina u eroina, ghalkemm fil-maġġor parti mid-droga eroina wara ż-żwieġ tagħhom fis-sena 2009. Skont Cauchi – u l-Qorti m’għandhiex ġħalfejn tiddubita minn din il-verżjoni għaliex hija attendibbli u verosimili fiċ-ċirkostanzi tal-każ – id-droga kienet tinxtara mill-imputat (ghalkemm ġieli xtrat l-eroina hija wkoll, skont hi, għall-użu tagħha) mill-flus li kien ikollhom id-dar. Sa hawn u fejn kien jikkonkorru dawn iċ-ċirkostanzi, bħal fil-każ ta’ Cranston, il-Qorti tqis illi jiġi jissussistu l-elementi tar-reat ta’ pussess tad-droga kokaina u eroina għall-użu personali tagħhom u għalhekk pussess semplicei.

In kwantu ż-żmien bikri tar-relazzjoni tagħhom, jirriżulta mix-xhieda ta’ Cauchi, illi kien l-imputat li kien jipprokura l-kokaina u l-eroina u mill-istqarrija tagħha, kif ikkonfermatha minnha bil-ġurament, jirriżulta illi fil-bidu tar-relazzjoni hija kienet tieħu mid-droga li l-imputat kien jipprokura għalihi. Tghid ukoll illi l-imputat biegħi proprijeta` tiegħi gewwa Marsaskala u għalhekk beda jixtri ammonti sostanzjali ta’ kokaina u eroina għalihi, li minnhom kienet tieħu hi wkoll. Tirreferi wkoll għal okkażżjoni f’Awwissu 2007, li fiha l-imputat ġab l-eroina għalihom it-tnejn fuq suġġeriment tagħha, ghalkemm f’dan ir-rigward ma tirriżultax il-prova jekk l-imputat kienx akkwista l-eroina spċifikatamente għalihom it-tnejn jew inkella jekk din kinitx eroina li huwa diga` kien akkwista għall-użu tiegħi. Kienet x’kienet is-sitwazzjoni ossia kemm jekk l-imputat kien jipprokura d-droga għalihi u sussegwentement jagħti minnha lil Cauchi (liema sitwazzjoni tista’ allura taqa’ fil-parametri ta’ traffikar by sharing) jew inkella kien *a priori* jakkwista d-droga għat-tnejn li huma, tenut kont ukoll tal-fatt illi hu

u Cauchi kienu regolament jużaw id-droga flimkien – it-tnejn sitwazzjonijiet li jammontaw għal traffikar ta’ droga - il-Qorti tqis illi m’għandhiex tapplika l-proviso tal-Artikolu 22(9) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta’ Malta li jikkontempla t-traffikar *by sharing* u dan ghaliex kif qalet il-Qorti fil-każijiet ta’ **Marco Galea** u **Russell Bugeja**, fuq čitati, dak li l-legislatur kien qed jipprospetta permezz ta’ din id-disposizzjoni tal-ligi kienu każijiet żgħar u iżolati ta’ *sharing*, fejn allura l-Qorti tingħata d-diskrezzjoni li għal darba biss tevita piena mandatorja ta’ priġunerija. Fil-każ odjern madankollu, jirriżulta illi dan ma kienx każ iżolat, iżda kien hemm frekwenza ta’ drabi li fihom l-imputat ipprokura kemm id-droga eroina, kif ukoll il-kokaina lil Cauchi u għalhekk in kwantu din il-faži bikrija tar-relazzjoni tagħhom, fejn id-droga ma kinitx tinxtara mill-fondi komuni għat-tnejn, il-Qorti tqis illi l-imputat għandu jinstab ġati tar-reat ta’ traffikar tad-drogi eroina u kokaina, għalkemm dan mhux b’referenza għat-13 ta’ April 2011, iżda matul l-erba’ snin ta’ qabel dik id-data.

Ikkunsidrat ukoll:

Illi għall-fini ta’ piena, il-Qorti qed tqis fl-ewwel lok il-fedina penali tal-imputat kif aġġornata sa Diċembru 2020, mil-liema jirriżulta illi l-imputat instab ġati ta’ pussess tar-raża tal-*cannabis*, ksur tar-regolament tat-traffiku, u r-reat taħt l-Artikolu 338(ż) tal-Kodiċi Kriminali fi tliet okkażżjonijiet, bl-aħħar reati jirrisalu għas-sena 2011.

Tqis in oltre illi kif ingħad iżjed ‘il fuq, wara li din il-Qorti laqgħet it-talba tal-imputat u kkonvertiet f’Qorti dwar id-Droga, b’nota tiegħu tat-13 ta’ Awwissu 2020, il-Bord ta’ Rijabilitazzjoni ta’ Persuni li Nqabdu bid-Droga nforma lill-Qorti illi l-process ta’ rijabilitazzjoni tal-imputat intemm b’success. Mir-rapport finali tal-Аġenzija Sedqa, anness ma’ din l-aħħar nota tal-Bord, jirriżulta illi l-imputat kien ilu l-bogħod mid-droga għal dawk l-aħħar sitt snin u kien qed jgħix ġajja tassew stabbli.²³

Jirriżulta wkoll mill-atti processwali illi sat-22 ta’ Frar 2021, din kienet l-unika kawża pendenti fil-konfront tal-imputat odjern.

Tqis ukoll in-natura tar-reati li tagħħom qed jinstab ġati l-imputat, iċ-ċirkostanzi tal-każ odjern, kif ukoll illi mill-provi processwali jirriżulta, tal-inqas fuq bilanċ ta’ probabbiltajiet, illi l-imputat wettaq ir-reati li tagħħom qed jinstab ġati minħabba l-fatt illi dak iż-żmien huwa kien dipendenti fuq id-droga. Dan qed jingħad b’mod partikolari fid-dawl tan-natura tar-reati li tagħħom qed jinstab ġati l-istess imputat, kif ukoll fid-dawl taċ-ċirkostanzi tal-każ u l-provi riżultanti mill-atti processwali. Naturalment dan ma jiskolpawx lill-imputat, iżda l-Qorti ma

²³ Ara a fol. 182 sa 183 tal-process.

tistax ma tqisx ukoll illi minn dakinharr, huwa mpenja ruħu bis-serjeta` sabiex jirrijabilita ruħu mill-vizzju tad-droga, ilu żmien il-bogħod minnha u illi llum qed jgħix ħajja stabbli.

Għalhekk tenut kont ta' dan kollu, u fit-termini tal-Artikolu 8(7) tal-Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta, la darba l-Qorti hija sodisfatta illi r-reati li dwarhom l-imputat qed jinstab ħati kienu prinċipalment attribwibbli għad-dipendenza tiegħu fuq id-droga, ser tieqaf milli tapplika t-terminu minimu mandatorju ta' prigunjerija jew l-eskużjoni tas-sospensijni tat-terminu ta' prigunjerija, altrimenti applikabbli għar-reati odjerni.

Tqis ukoll illi fiċ-ċirkostanzi, piena ta' prigunjerija sospiża hija piena idonea.

Konklużjoni

Għal dawn il-motivi, il-Qorti wara li rat it-Taqsimiet IV u VI, l-Artikoli 22(1)(a), 22(2)(b)(i) u (ii) tal-Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta, ir-Regolamenti 4 u 9 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 101.02, l-Artikolu 8(7) tal-Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta u l-Artikolu 17 tal-Kodiċi Kriminali, qed issib lill-imputat **Claudio Cauchi** mhux ħati tal-imputazzjoni (e) u qed tillibera minnha, filwaqt illi qed issibu ħati tal-imputazzjonijiet (a), (b), (c) u (d) u tikkundannah għall-piena ta' disa' (9) xhur prigunjerija, li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali, qed tiġi sospiża għall-perjodu ta' sentejn mil-lum u multa ta' elfejn ewro (€2,000) li, bl-applikazzjoni tal-Artikolu 14(2) tal-Kodiċi Kriminali tista' tithallas mill-ħati f'rat mensili u konsekuttivi ta' mitt ewro (€100), bl-ewwel pagament isir fi żmien xahar mil-lum, b'dan illi jekk il-ħati jonqos milli jħallas pagament wieħed, il-bilanċ jiġi dovut minnufih u jiġi konvertit fi prigunjerija skont il-liġi.

Il-Qorti wissiet lill-ħati fi kliem ċar u semplice, bil-konsegwenzi skont il-liġi kemm il-darba huwa jwettaq reat ieħor punibbli bi prigunjerija fil-perjodu operattiv tas-sentenza sospiża.

Tordna d-distruzzjoni tad-droga esebita fl-atti u mmarkata bħala Dok. DB, hekk kif din is-sentenza tgħaddi in ġudikat u dan taħt il-ħarsien tar-Registratur li għandu jirredigi proċess verbal li jiddokumenta l-proċedura tad-distruzzjoni, liema dokument għandu jiġi nserit fl-atti ta' din il-kawża mhux aktar tard minn ħmistax-il jum minn tali distruzzjoni.

Natasha Galea Sciberras
Maġistrat